

Plattformøkonomi og organisering

Fafo-frokost: #Rosastreiken: et bud om framtidens streik?

Kristin Jesnes

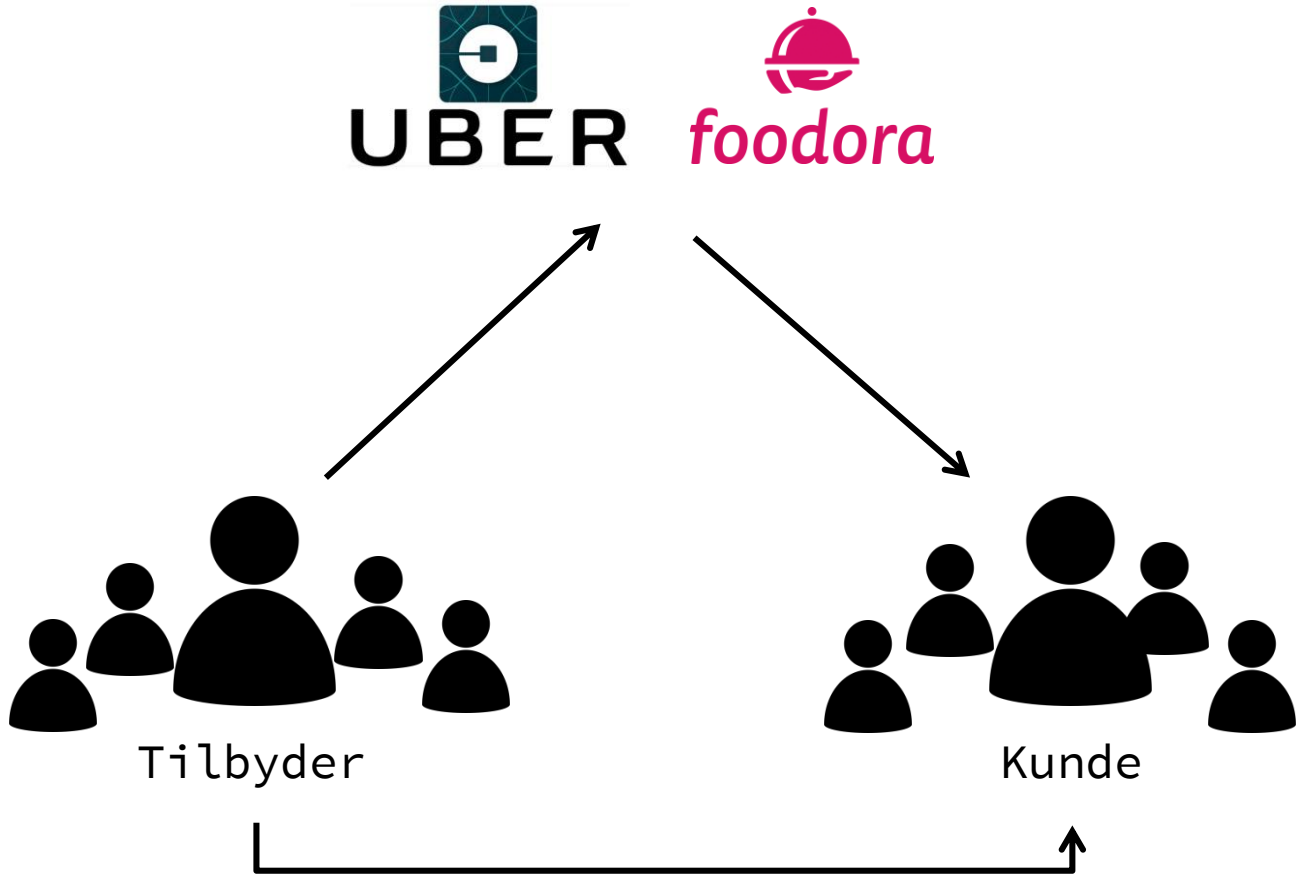
Twitter @kristinjesnes

Disposisjon

1. Hva er plattformøkonomi?
2. Hvordan utfordrer plattformøkonomien kollektiv handling?
3. Organiserer 'plattformarbeidere' seg?
4. Og hvordan utspiller kollektiv handling seg i plattformøkonomien?

Med kollektiv handling menes :
At arbeidere går sammen for å kreve
bedre vilkår og lønn. Eksempler:
streik, tariffavtaler mm.

Hva er plattformøkonomi?

Ufordring: Er plattformen en...

Markeds plass ↔ Arbeidsgiver

Automatisert ledelse

Kontroll med utførelsen

Personlig arbeidsplikt

Stor variasjon!

Plattformøkonomien og utfordringer for kollektiv handling

1. Ikke alle anses som ansatte
2. Isolerte arbeidere
 - Mangel på et fast arbeidssted
 - Arbeidsoppgaver via appen
3. Ulike grupper med ulike interesser (studenter, migranter)

Organiserer plattformarbeidere seg?

1. Organiserer seg i fagforeninger
2. Danner egne organisasjoner (med eller uten støtte fra fagforeninger)

Intervju med CLAP:

“The first strike from riders in France was in Bordeaux, in 2016. They asked the CGT for representation, and the CGT said “no, you are a little boss”. The bikers had to strike alone, but after this fight – against the CGT - the union said “OK, you are workers”. [...]

But the structure of trade unions are not adapted for riders, because we don't have a factory, a place, somewhere to give leaflets, no coffee machines for chatting around - ‘La rue est notre usine’, ‘the Street is our Factory’, as we say.”

Kilde: Notes from Below

Hvordan utspiller kollektiv handling seg?

1. Ad-hoc aksjoner og kampanjer
2. Rettsaker med krav om fast ansettelse
3. Lovveien
4. Framforhandling av tariffavtale

“Log out” aksjon i Bristol, UK

Kilde: Bristol Post

Kampanjen “Liefern am Limit” (delivery at the limit) i Tyskland

Kilde: kampanjen sine Facebook-sider

Rettsaker med krav om fast ansettelse

Uber loses appeal over driver employment rights

Drivers should be classed as workers with access to paid holidays and minimum wage

▲ Uber said it would challenge the latest ruling at the supreme court after being given leave to do so. Photograph: Laura Dale/PA

Deliveroo wins right not to give riders minimum wage or holiday pay

Union accuses food delivery firm of 'gaming the system' as couriers are ruled to be self-employed rather than workers

▲ Deliveroo has won a legal battle over its drivers' employment status. Photograph: Jill Mead for the Guardian

The New York Times

California Bill Makes App-Based Companies Treat Workers as Employees

Ny lov vedtatt i Senatet i California

- Krever at Uber, Lyft andre gir ansettelseskontrakter
- Vil omfatte minst 1 million personer
- Diskusjoner om en tilsvarende lov i andre delstater (New York, Washington, Oregon)
- Uber & Lyft argumenterer fortsatt at sjåførene er selvstendig næringsdrivende

Tariffavtaler

Historisk overenskomst: Rengøringsplatform indgår aftale med 3F

Firmaet bag appen Hilfr har som den første digitale arbejdsplatform skrevet under på en overenskomst med 3F.

Kilde: Fagbladet 3F

BZZT

Her er Stockholms nyeste taxi-tjeneste: Bli med på tur i el-tuk-tuk

Her er de svenske teknologijournalistenes dom.

Ⓜ Vis bildetekst

Kilde: tu.no

STREIK

Foodora-syklisterne får ikke tariffavtale,
og nektes dermed et anstendig
arbeidsliv.

Vis solidaritet med de
streikende!

Fellesforbundet

Tradisjonelle og nye varianter av kollektiv handling

- Fanemarkering 28. august
- Utdeling av fliers

- Sykkeltog til støtte for de streikende
- Tilbyr å fikse sykler
- Suppekjøkken for Foodora-kunder
- #Rosastreiken (Facebook & Twitter)

Bilde fra: Klassekampen,
Sept. 7. 2019
Anniken C. Mohr

Takk for meg!

Kristin Jesnes
krj@fafo.no

Twitter: @Kristinjesnes

Følg prosjektet:

The Future of work: opportunities and challenges for the Nordic models

Oppdragsgiver: Nordisk Ministerråd
Fafo i samarbeid med 30 forskere fra de andre nordiske landene

#fownordics